

Beleidsregels omtrent de bouw, verbouwing, inrichting en verandering van inrichting van archiefruimten en archiefbewaarplaatsen en omtrent de ingebruikneming van gebouwen als archiefruimte of archiefbewaarplaats vastgesteld bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland op 27 april 1999, nr 99-911554.

Hoofdstuk I Algemeen

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a de wet; de Archiefwet;
- b archiefbewaarplaats: bewaarplaats als bedoeld in artikel 1, sub f. van de wet;
- c archiefruimte: ruimte als bedoeld in artikel 1, sub e. van de wet;
- d gebouw: kantoorgebouw in de zin van het Bouwbesluit, waarvan een archiefruimte of een archiefbewaarplaats deel uitmaakt;
- e archiefgebouw: gebouw als omschreven onder a, bestaande uit een archiefbewaarplaats en kantoor- en andere ruimten uitsluitend in gebruik voor het beheer en de raadpleging van archiefbescheiden en documentaire verzamelingen;
- f compartiment: gedeelte van een archiefbewaarplaats, dat door brandwerende bouwdelen van een of meer andere gedeelten van de archiefbewaarplaats is gescheiden;
- g NEN: door de Stichting Nederlands Normalisatie Instituut uitgegeven norm.

Hoofdstuk II Archiefruimten

Artikel 2

- 1 Een gebouw waarin een archiefruimte is of wordt gevestigd is niet gelegen in een omgeving, waar een bijzonder brand- of overstromingsgevaar bestaat dan wel extreme overlast van luchtvervuiling te verwachten is.
- 2 De archiefruimte is uitsluitend bestemd voor de bewaring van archiefbescheiden. Er worden geen materialen en apparaten geplaatst die het klimaat nadelig kunnen beïnvloeden, verontreiniging verspreiden, brandgevaar veroorzaken, dan wel insecten of micro-organismen kunnen aantrekken.

Bouwkundige voorzieningen

Artikel 3

- 1 De vloerbelasting is berekend op een gewicht van 10 kN/m², bij een inrichting met 7 legborden boven elkaar, bij een onderlinge afstand van 35 cm.
- 2 De archiefruimte is beschermd tegen overlast van grond-, riool-, regen-, leiding- en bluswater door de toepassing van een waterkering van tenminste 10 cm. In een archiefruimte beneden het maaiveld zijn watermelders aanwezig.
- 3 De scheidingsconstructie, vloeren, wanden en plafonds tussen de archiefruimte en de omringende ruimten is van steenachtig materiaal en bezit een brandwerendheid van 60 minuten volgens NEN 6069; dit geldt ook voor deuren, kozijnen, brandkleppen, doorvoeringen van kabels, leidingen en andere perforaties; met betrekking tot brandkleppen is NEN 6077 van toepassing. Rooster- en andere tussenvloeren zijn niet toegestaan. Indien de vuurbelasting van een aangrenzende ruimte groter is dan die van een gemiddelde kantoorruimte wordt de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag dienovereenkomstig verhoogd.
- 4 Ramen zijn in de archiefruimte niet toegestaan.

- 5 De bijdrage tot de brandvoortplanting van wanden, plafonds, vloeren en vloerbedekking, kasten en stellingen voldoet aan klasse 4 volgens NEN 6065.
- 6 De vloeren, wanden en plafonds worden glad, vlak en stofvrij afgewerkt; losse bouwdelen met kieren worden niet toegepast.
- 7 Alleen kabels, leidingen en kanalen ten behoeve van voorzieningen in de archiefruimte zelf, zoals een verwarmingsbuis, zijn in de archiefruimte aanwezig. Archiefstellingen staan niet onder watervoerende leidingen. Kabels en leidingen worden zoveel mogelijk als opbouw uitgevoerd; voeding naar apparatuur vindt plaats van bovenaf door de wand.
- 8 Het ventilatiesysteem of de luchtbehandelingsinstallatie is zodanig uitgevoerd dat hierdoor geen water, vuil en ongedierte kunnen doordringen in de archiefruimte.
- 9 De klimaatapparatuur is buiten de archiefruimte geplaatst.
- 10 De toegangsdeuren zijn voorzien van deugdelijk hang- en sluitwerk. Zij zijn zelfsluitend uitgevoerd. Bij gesloten deur is door verklikkerlampjes aan de buitenzijde zichtbaar of de elektriciteit is ingeschakeld. Deurcontacten zijn niet toegestaan.

Brandpreventie

Artikel 4

- 1 In de nabijheid van de archiefruimte zijn voldoende en doelmatige kleine blusmiddelen aanwezig in de vorm van slanghaspels en koolzuursneeuwblussers. Poeder- en schuimblussers zijn niet toegestaan.
- 2 Op de toegangsdeuren worden bordjes geplaatst voorzien van de tekst of het symbool “Verboden te roken”.

Klimaat

Artikel 5

- 1 De relatieve luchtvochtigheid in een archiefruimte waarin alleen papieren archiefbescheiden worden bewaard mag variëren tussen 30 en 55% en de temperatuur tussen 16 en 20OC; een overschrijding tot 25OC tijdens maximaal 10 etmalen per jaar is toegestaan.
- 2 De archiefruimte is voorzien van een thermometer en een hygrometer. Haarhygrometers zijn niet toegestaan. Alle meetapparatuur wordt regelmatig gecontroleerd op juiste werking en aanwijzing.
- 3 De luchtinhoud van de archiefruimte wordt tenminste één maal en niet meer dan vier maal per 24 uur ververs.
- 4 De bewaring van archiefbescheiden in andere vorm dan papier geschiedt zo veel mogelijk onder de condities als omschreven in de artikelen 32 en 38.

Inrichting

Artikel 6

- 1 Bij plaatsing van archiefstellingen langs een buitenmuur en langs radiatoren wordt een tussenruimte van tenminste 20 cm in acht genomen, langs een binnenmuur 10 cm; de afstand tot het plafond is tenminste 30 cm. De looppaden tussen de archiefstellingen zijn tenminste 70 cm breed.
- 2 De afstand van deurkozijnen en andere doorvoeringen door brandwerende wanden ten opzichte van archiefstellingen is tenminste 50 cm.
- 3 Archiefstellingen zijn in de regel niet hoger dan 230 cm.
- 4 Voor de berging van elektromagnetische materialen worden volledig plaatstalen kasten voorzien van deuren en een achterwand toegepast.

Hoofdstuk III Archiefbewaarplaatsen

Constructieve eisen

Artikel 7

De vloeren, wanden en plafonds worden uitgevoerd in gewapend beton in kwaliteiten als omschreven in NEN 6720 of gelijkwaardig materiaal als volgt:

- 1 Het beton in de buitenwanden en vloeren van een in de kelder gesitueerde archiefbewaarplaats is tenminste 300 mm dik in betonkwaliteit B25 of 270 mm in betonkwaliteit B35 of 250 mm in betonkwaliteit B45 of hoger.
- 2 Het beton van de wanden van de archiefbewaarplaats die tevens buitenmuren zijn is tenminste 300 mm dik in betonkwaliteit B45 of hoger, indien zij aan een open terrein liggen; de wanden van de archiefbewaarplaats worden tevens als buitenmuur beschouwd, als er slechts een glas- of andere lichte constructie voor staat.
- 3 Het plafond van een op de bovenste verdieping of slechts onder een lichte kapconstructie gelegen archiefbewaarplaats is tenminste 300 mm dik in betonkwaliteit B25 of 270 mm in betonkwaliteit B35 of 250 mm in betonkwaliteit B45 of hoger.
- 4 De overige wanden, vloeren en plafonds worden uitgevoerd in beton van tenminste 250 mm dik in betonkwaliteit B25 dan wel in beton van tenminste 200 mm dik aangevuld met ander steenachtig bouw materiaal tot een gezamenlijke massa van tenminste 625 kg/m².
- 5 De in 2 en 4 bedoelde wanden, vloeren en plafonds worden berekend op een bijzondere belasting van tenminste 10 Kn/m² of indien deze hoger is, de statisch equivalente belasting ten gevolge van een explosie op een afstand van 1,5 m met explosieven overeenkomend met de kracht van een 155 mm granaat. De in rekening te brengen statisch equivalente belasting is: $q_u = (72:l)$ Kn/m² waarbij l de overspanning is, en uitgaande van een overspanning groter dan 5 en kleiner dan 10 m. Bij vierzijdig opgelegde vloeren, al of niet ingeklemd, is l de kleinste overspanning. De belasting wordt aanwezig geacht over een oppervlakte van $l \times l$.
- 6 Het vijfde lid is niet van toepassing op: het plafond indien het tevens een vrijliggend dak is zonder obstakels met een hoogte van 1,5 meter of meer; de buitenmuur, voorzover deze tenminste 3 meter boven het straatniveau is gelegen en tevens deel uitmaakt van een gesloten gevelwand in een aan weerszijden bebouwde straat; daaraan parallel lopende binnenwanden en overige binnenwanden die niet gekeerd zijn in de richting van een open terrein.
- 7 In wanden op welke de in het vijfde lid bedoelde sterkte-eis van toepassing is zijn de deuren tenminste 90 mm dik en van dubbel plaatstaal met een dikte van tenminste 1,5 mm en met een verstevigingsconstructie of vulling tussen de twee lagen; de kozijnen zijn vervaardigd van plaatstaal met een dikte van tenminste 2 mm; in wanden waarop deze sterkte-eis niet van toepassing is zijn zij van staal, met een weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag als omschreven in artikel 9.
- 8 De vloer wordt berekend op een nuttige belasting groot 10 Kn/m² bij een gebruik van vaste of verrolbare stellingen met 7 legborden op onderlinge afstanden van 35 cm. Het plafond wordt berekend voor de daarop rustende nuttige belasting vermeerderd met de bijzondere belasting als omschreven in het vijfde lid, indien dat lid van toepassing is.
- 9 Technische berekeningen worden overgelegd bij de plannen als bedoeld in de artikel 33, tweede lid en 38, tweede lid van de wet.

Artikel 8

De vloeren, wanden en plafonds en alle daarin aangebrachte voorzieningen worden waterdicht uitgevoerd en zijn bestand tegen de druk bij de maximaal optredende waterstand, ook bij calamiteiten.

Artikel 9

- 1 Tussen de archiefbewaarplaats en de aangrenzende ruimten bedraagt de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag bepaald volgens NEN 6069 tenminste 120 minuten; dit geldt ook voor de vloer, wanden, plafonds, en alle daarin aangebrachte voorzieningen als: deuren, kozijnen, doorvoeringen van kabels, leidingen kanalen voor ventilatie en luchtbehandeling en andere perforaties; met betrekking tot brandkleppen is NEN 6077 van toepassing. Indien de vuurbelasting van de aangrenzende ruimte groter is dan 120 minuten wordt de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag dienovereenkomstig aangepast.
- 2 Indien de oppervlakte van een op één verdieping gelegen deel van een archiefbewaarplaats groter is dan 300 m² bij een hoogte van 3 m, dan wordt deze in compartimenten verdeeld. Het aantal compartimenten is gelijk aan het quotiënt van de totale oppervlakte van de archiefbewaarplaats in vierkante meters gedeeld door 200 m², waarbij de rest moet worden verdeeld over de compartimenten zodanig dat geen enkel compartiment groter is dan 300 m. Indien de ruimte hoger is dan 3 meter, dan dienen deze oppervlakten zodanig te worden aangepast, dat de inhoud per compartiment niet meer is dan 600 m³.
- 3 In afwijking van het tweede lid mag het aantal compartimenten worden bepaald op grond van de maximale opbergcapaciteit. Deze bedraagt per compartiment maximaal 3.000 strekkende meter papier van A4 tot folioformaat of een equivalent daarvan.
- 4 Bij ruimten groter dan omschreven in het tweede en derde lid wordt een sprinklerinstallatie aangebracht, als omschreven in artikel 22, derde of vierde lid.
- 5 Tussen de in het tweede lid genoemde compartimenten bedraagt de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag bepaald volgens NEN 6069 240 minuten.
- 6 De hoofddragconstructie van het gebouw voorzover van belang voor de archiefbewaarplaats bezit een brandwerendheid op het criterium van bezwijken van tenminste 240 minuten berekend volgens NEN 6069 dan wel voor zover van toepassing 6071, 6072 of 6073.
- 7 Voor de bewaring van archiefbescheiden die schade kunnen veroorzaken aan andere archiefbescheiden worden afzonderlijke compartimenten ingericht, zodanig dat er ook bij calamiteiten geen schade kan ontstaan aan andere compartimenten.
- 8 Geldige TNO-rapporten worden overgelegd.

Afwerking, diverse bouwkundige voorzieningen

Artikel 10

Ramen zijn in de archiefbewaarplaats niet toegestaan.

Artikel 11

- 1 Vloeren, wanden en plafonds worden glad, vlak en stofvrij afgewerkt; de afwerklaag van wanden en plafonds is niet dampremmend; houten plinten en dorpels of losse delen met kieren worden niet toegepast.
- 2 De vloeren worden voorzien van een slijtvaste afwerking of afdekking.

Artikel 12

- 1 De bijdrage tot brandvoortplanting van de wanden en plafonds van de archiefbewaarplaats voldoet aan klasse 4 volgens NEN 6065. De maatgevende rookdichtheid bepaald volgens NEN 6066 bedraagt ten hoogste 10 m⁻¹.
- 2 De bepaling van het al dan niet gemakkelijk ontvlambaar zijn en de bijdrage tot brandvoortplanting van de vloer van de archiefbewaarplaats voldoet aan de klasse T1 volgens NEN 1775.
- 3 Geldige TNO-rapporten worden overgelegd.

Artikel 13

Er worden geen bouw- en afwerkmaterialen toegepast uit welke schadelijke gassen kunnen vrijkomen of die op andere wijze schade aan de archiefbescheiden kunnen veroorzaken of waarvan een redelijk vermoeden bestaat dat zij in de toekomst schade kunnen gaan veroorzaken.

Artikel 14

Door de archiefbewaarplaats worden geen kabels, leidingen en kanalen gevoerd die dienst doen als voedings- of afvoerleiding voor andere ruimten dan de archiefbewaarplaats, of voor een op een andere verdieping gelegen compartiment van de archiefbewaarplaats, ongeacht de aard van die kabels, leidingen en kanalen.

Artikel 15

Alle kabels en leidingen worden uitgevoerd als opbouw; voeding naar apparatuur vindt plaats van bovenaf door de wand.

Artikel 16

Binnen de archiefbewaarplaats mag op geen onderdeel van het gebouw en de meubilering condensvorming kunnen optreden. Hierbij moet rekening worden gehouden met de normaal te verwachten externe klimaatomstandigheden en met de klimaateisen genoemd in artikel 32.

Artikel 17

- 1 De deuren in de wand van de archiefbewaarplaats zijn van plaatstaal, naar buiten draaiend en zelfsluitend uitgevoerd; deuren bedoeld in artikel 7, zevende lid, mogen worden voorzien van een extra, zelfsluitende loopdeur. Bij toepassing van een loopdeur behoeven de plaatstalen deuren niet zelfsluitend te zijn. Deuren van compartimenten behoeven niet zelfsluitend te zijn. De deur of deuren zijn van binnenuit te openen.
- 2 De verlichtingsinstallatie is voorzien van een controlelampje of ander signaleringssysteem waaraan buiten de archiefbewaarplaats zichtbaar is of de verlichting in de archiefbewaarplaats is ingeschakeld. Deurcontacten zijn niet toegestaan.

Artikel 18

- 1 Bij de beplanting van het omliggende terrein worden geen klimplanten geplaatst tegen de buitengevels; stuifmeelrijke planten worden vermeden.
- 2 Planten, waterpartijen en andere objecten die microorganismen kunnen aantrekken worden zodanig binnen het gebouw geplaatst, dat er tenminste één zelfsluitende deur is tussen deze objecten en de deur of deuren van de archiefbewaarplaats.

Bouwkundige inrichting

Artikel 19

- 1 De archiefbewaarplaats welke gelegen is in een gebied met een overstromingsrisico als gevolg van het risico van doorbraak van de dijk van de polder waarin deze is gelegen dan wel te hoge waterstand in waterlopen grenzend aan het gebied waarin de archiefbewaarplaats is gelegen wordt waterdicht uitgevoerd met inbegrip van deuren, doorvoeringen van kabels, leidingen en ventilatie- en luchtbehandelingskanalen; dit geldt ook voor de archiefbewaarplaats welke meer dan drie meter beneden het maaiveld is gelegen.
- 2 Geen overstromingsrisico wordt geacht aanwezig te zijn in gebieden volledig beschermd door dijken, welke voldoen aan de veiligheidsnorm als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de waterkering (Stb. 1996 nr. 8).
- 3 De archiefbewaarplaats als bedoeld in het eerste lid is voorzien van een of meer pompen met een voldoende capaciteit, aangesloten op een onafhankelijke noodstroomvoorziening.

Artikel 20

- 1 De boven het maaiveld en niet meer dan drie meter beneden het maaiveld gelegen archiefbewaarplaats is 10 cm gelegen boven het niveau waarop zich wateroverlast kan voordoen bij een calamiteit als omschreven in artikel 19 dan wel is voorzien van een waterkering tot 10 cm boven dat niveau; een berekening van de maximale waterhoogte wordt overgelegd bij de plannen als bedoeld in artikel 33, tweede lid en artikel 38, tweede lid, van de wet.
- 2 Het laagste toelooppunt van water bij calamiteiten als bedoeld in het eerste lid en als gevolg van overvloedige neerslag, lekkage van leidingen in het gebouw en brandblussing is gelegen minimaal 10 cm boven het niveau ter plaatse van waaraf een vrije afloop naar het maaiveld dan wel de riolering is verzekerd.

Ontvangst- en quarantaineruimte

Artikel 21

Een archiefbewaarplaats waarin regelmatig archiefbescheiden van buiten het gebouw worden opgenomen beschikt over een ontvangst- en quarantaineruimte die voldoet aan alle van de volgende eisen:

- a In de onmiddellijke nabijheid is een laadperron aanwezig, waar materialen onder bescherming van een luifel naar binnen kunnen worden gebracht.
- b De ruimte is dusdanig afgewerkt dat een natte ontsmetting van de ruimte goed mogelijk is. Bij voorkeur dienen de wanden en de vloeren betegeld te zijn.
- c Bij voorkeur wordt de ruimte ingericht met vrij van de muur hangende legborden, uitgevoerd in roestvrij staal.
- d De werktafels in de ruimte zijn vervaardigd van materiaal dat waterbestendig is.
- e De ruimte is voorzien van een onafhankelijke luchtbehandeling. De installatie haalt de lucht rechtstreeks van buiten en voert de afzuiglucht ook rechtstreeks af naar buiten; er is geen recirculatie.
- f Mobiele apparatuur is toegelaten.
- g In de ruimte is plaatselijke afzuiging beschikbaar voor het droog reinigen van het archiefmateriaal.

Brandbestrijding met eigen middelen, preventie en melding

Artikel 22

- 1 In de directe nabijheid van de uitgang(en) van de archiefbewaarplaats en op de plaats het verst verwijderd van de uitgang worden op een goed zichtbare plaats in de ruimte een of meer koolzuursneeuwblussers geplaatst die voldoen aan het Besluit draagbare blustoestellen, elk met een nuttige inhoud van tenminste 6 kg.
- 2 In de directe nabijheid van de toegang tot de archiefbewaarplaats wordt aan de buitenzijde van de bewaarplaats een slanghaspel geplaatst, welke voldoet aan NEN-EN 671-1.
- 3 Indien een archiefbewaarplaats of een compartiment daarvan groter is dan omschreven in artikel 9, tweede of derde lid, wordt deze in overleg met de brandweer voorzien van een sprinklerinstallatie, uitgevoerd als gecombineerd systeem; het brandmeldsysteem mag daarbij worden uitgevoerd volgens het systeem van twee-groepsafhankelijkheid, tweemelderafhankelijkheid of dubbeltoetsmethode; de uitvoering met water in de leidingen verdient de voorkeur.
- 4 In afwijking van het bepaalde in het derde lid is toegestaan: hetzij een gasblusinstallatie gericht op zuurstofverdrrijving, mits het gasmengsel veilig voor personen en chemisch indifferient is ten opzichte van archiefbescheiden, er geen gassen bij de vuurhaard worden gevormd die kunnen reageren met archiefbescheiden en de installatie zodanig is uitgevoerd, dat deze geen fysische schade toebrengt aan de archiefbescheiden; hetzij een watermistsysteem, mits dit zodanig is uitgevoerd dat het geen andere fysische schade dan die tengevolge van een tijdelijke zeer hoge luchtvochtigheidsgraad toebrengt aan de archiefbescheiden.

Artikel 23

De archiefbewaarplaats in een archiefgebouw wordt voorzien van een automatische brandmeldinstallatie, welke voldoet aan NEN 2535; het systeem wordt tenminste voorzien van rookdetectoren.

De archiefbewaarplaats in een ander gebouw wordt van een dergelijke installatie voorzien, indien deze op grond van NEN-EN 1364 en 1365 noodzakelijk is; het systeem wordt tenminste voorzien van rookdetectoren.

Artikel 24

Aanduidingen met een rookverbod worden op relevante en duidelijk zichtbare plaatsen aangebracht.

Brandbare zaken mogen niet binnen 50 cm van de uitmondingen van de klimaatbehandelingsinstallatie en van de deursponningen worden geplaatst, zowel aan de binnen- als aan de buitenzijde van de deur.

Overige beveiligingsaspecten

Artikel 25

De toegang tot de archiefbewaarplaats is zodanig gesitueerd, dat bezoekers en niet met de verzorging van archieven belaste medewerkers er niet ongecontroleerd kunnen binnen gaan.

Artikel 26

- 1 De buitendeuren van het gebouw en de deuren van de archiefbewaarplaats zijn tenminste voorzien van insteeksloten met sluitkommen en van veiligheidsbouwbeslag met boorzekering. De deuren zijn beveiligd tegen uitlichten.
- 2 De wijze van inbraaksignalering is aangepast aan de situering van het gebouw.

Meubilering archiefbewaarplaats

Artikel 27

De bijdrage tot brandvoortplanting van kasten en stellingen in de archiefbewaarplaats voldoet aan het gestelde voor klasse 4 volgens

NEN 6065; de maatgevende rookdichtheid, bepaald volgens NEN 6066, bedraagt ten hoogste 10 m-1.

Geldige TNO-rapporten worden overgelegd.

Artikel 28

Er wordt geen meubilering toegepast, waaruit schadelijke gassen vrij kunnen komen of die op andere wijze schade aan de archiefbescheiden kan veroorzaken of waarvan een redelijk vermoeden bestaat, dat zij in de toekomst schade aan de archiefbescheiden zal veroorzaken.

Artikel 29

- 1 De stellingen in de archiefbewaarplaats worden zo geplaatst, dat looppaden van ten minste 70 cm breed overblijven. Op plaatsen waar geen looppaden noodzakelijk zijn, mag de afstand tot de wanden tot 20 cm worden teruggebracht. De afstand tussen verrolbare archiefstellingen in gesloten toestand is tenminste 5 cm. De afstand tussen de inhoud van de bovenste plank en het plafond is ten minste 30 cm.
- 2 De afstand tot de deurkozijnen en andere doorvoeringen door brandwerende wanden is ten minste 50 cm.
- 3 De elektromotoren voor de voortbeweging van verrolbare stellingen mogen, indien zij in de archiefbewaarplaats zijn opgesteld, geen brand of explosie kunnen veroorzaken.
- 4 Er zijn voldoende kasten aanwezig om charters, kaarten, tekeningen en andere materialen van groot formaat of kwetsbare samenstelling vlak op te bergen. De kasten voor hangende berging van grote

formaten worden zo ingericht, dat de archiefbescheiden niet door hun eigen gewicht kunnen scheuren of anderszins schade ondervinden. Er zijn kasten en stellingen aanwezig om grote banden liggend te bewaren.

- 5 Voor de berging van elektromagnetische materialen worden volledig plaatstalen kasten voorzien van deuren en een achterwand toegepast.

Artikel 30

In een archiefbewaarplaats worden geen materialen of apparaten geplaatst, die het klimaat nadelig kunnen beïnvloeden, verontreiniging verspreiden of brandgevaar veroorzaken, dan wel insecten of microorganismen kunnen aantrekken.

Artikel 31

In de archiefbewaarplaats en in elk compartiment is telefoon aanwezig.

Klimaat, milieu en verlichting

Artikel 32

De temperatuur en de relatieve luchtvochtigheid bedraagt voor:

- a papier, perkament, was, leer, textiel en hout $17^{\circ}\text{C}-2/+1^{\circ}\text{C}$ resp. $52\% \pm 3\%$
- b zwart-wit fotomateriaal op papier, ook wanneer polyethyleen is toegepast: een vast in te stellen waarde tussen -20 tot $17^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ resp. 33% tot $38\% \pm 3\%$
- c zwart-wit fotomateriaal op glas en polyester film, positief en negatief: een vast in te stellen waarde tussen -20 tot $17^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ resp. 33% tot $38\% \pm 3\%$
- d zwart-wit fotomateriaal op bi- of tri-acetaatfilm: een vast in te stellen waarde tussen -20 tot $5^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ resp. 33% tot $38\% \pm 3\%$
- e zwart-wit fotomateriaal op nitraatfilm: een vast in te stellen waarde tussen -20 tot $5^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ resp. 33% tot $38\% \pm 3\%$
- f fotomateriaal in kleur, positief en negatief: een vast in te stellen waarde tussen -20 tot $-2^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ resp. $33\% \pm 3\%$
- g elektromagnetische dragers $18^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ resp. $40\% \pm 2\%$
- h optische schijven: een vast in te stellen waarde tussen 2 tot $18^{\circ}\text{C}-2/+1^{\circ}\text{C}$ resp. 40 tot $55\% \pm 3\%$

Artikel 33

De installatie wordt zodanig ingericht dat deze voor de archiefbewaarplaats afzonderlijk en per compartiment afzonderlijk kan worden in- en nageregeld.

Artikel 34

Wanneer een archiefbewaarplaats of een compartiment een temperatuur heeft lager dan 15°C , wordt voor het gebruik van de archiefbescheiden voorzien in een mogelijkheid tot acclimatisering, waarbij de temperatuur niet meer dan 1°C per uur oploopt bij een gelijkblijvende relatieve luchtvochtigheid.

Artikel 35

In afwijking van de waarden in artikel 32, sub a, is een constante, seizoenafhankelijke relatieve luchtvochtigheid toegestaan van iedere vast in te stellen waarde tussen 43% en $52\% \pm 3\%$ voor papier en boekbanden, waarin geen leer, perkament of hout is toegepast.

Artikel 36

In afwijking van artikel 32, sub a, b en h, is een temperatuur van $18^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ en een variatie in de relatieve luchtvochtigheid van $\pm 5\%$ ten opzichte van de aangegeven waarde toegestaan, indien de chemische kwaliteit van de lucht een maximale corrosieve waarde heeft van 40 \AA ngstr\om per 30 dagen.

Artikel 37

Toetredende lucht wordt gezuiverd van SO₂, NO_x, NH₃ en O₃ op plaatsen met een hoge intensiteit van het wegverkeer en in die gebieden waar gedurende een van de laatste drie jaren een gemiddelde concentratie is gemeten van meer dan 15 µg/m³ SO₂ respectievelijk 25 ppb (gerekend als 1:10⁻⁹) aan Nox. Het is toegestaan de toetreding van verse lucht tijdens de spitsuren af te sluiten, mits een ventilatievoud van 2 per etmaal wordt bereikt. De toevoeropeningen worden op de meest gunstige wijze geplaatst, maar tenminste 5 m boven het maaiveld.

Artikel 38

In afwijking van artikel 32, onder g, is iedere afwijking toegestaan, indien de elektromagnetische gegevens worden gekopieerd op een nieuwe drager in een frequentie, gerelateerd aan de afwijking van de onder g voorgeschreven temperatuur en relatieve luchtvochtigheid en een kopie van de gegevens elders wordt bewaard onder overeenkomstige voorwaarden.

Artikel 39

- 1 Het ventilatievoud bedraagt 0,1 tot 0,2 maal per uur. Een hoger ventilatievoud is toegestaan indien de chemische kwaliteit van de lucht voldoet aan de eis gesteld in artikel 36. Het inwendige circulatievoud bedraagt minimaal 2 maal de lege ruimte per uur bij een luchtsnelheid tussen 0,01 m en 2,5 m/seconde in de gehele ruimte. Indien verrolbare archiefstellingen worden gebruikt, bedraagt het circulatievoud ten minste 2,5 maal de lege ruimte per uur.
- 2 In afwijking van het gestelde in het eerste lid bedraagt het ventilatievoud 0,25 tot 0,5 per uur voor compartimenten bestemd voor de bewaring van fotografische materialen op bi- of triacetaat- of nitraatfilm.

Artikel 40

De tot de archiefbewaarplaats toetredende, verse en gerecirculeerde lucht wordt gefilterd tot verwijdering van 60-80% van stofdeeltjes met een diameter van 0,5 µm of meer, gemeten ten opzichte van de buitenlucht. De maximale hoeveelheid stof is 75 µg/m³.

De installatie is zodanig ingericht dat de eventuele compartimenten van de archiefbewaarplaats elkaar niet kunnen besmetten met schimmels en andere micro-organismen.

Artikel 41

In de archiefbewaarplaats zijn een thermometer en een elektronische hygrometer dan wel een thermohygrograaf aanwezig.

Artikel 42

Indien archiefbescheiden niet in dozen worden bewaard, is het maximale niveau van continue belichting 50 lux bij een aandeel UV-licht van 75 mW/lumen.

Hoofdstuk IV Slotbepalingen

Artikel 43

Deze regeling wordt aangehaald als Beleidsregels omtrent bouw, verbouw, inrichting en verandering van inrichting van archiefruimten en archiefbewaarplaatsen provincie Noord-Holland.

Artikel 44

Deze regeling treedt in werking een dag na plaatsing in het Provinciaal Blad.

Artikel 45

Deze regeling vervalt op de dag van het in werking treden van de in het vierde lid van artikel 13 van het Archiefbesluit 1995 bedoelde ministeriële regeling inhoudende regels omtrent de bouw, verbouwing, inrichting en verandering van inrichting van archiefruimten en archiefbewaarplaatsen, alsmede omtrent de ingebruikneming van gebouwen of gedeelten van gebouwen als archiefruimte of archiefbewaarplaats.

Haarlem,

Gedeputeerde Staten voornoemd,

J.A. van Kemenade, voorzitter.

C.J.N. Versteden, griffier.

Uitgegeven op 28 juli 1999

Toelichting

Algemeen

Dit voorschrift is een uitvoeringsbesluit bij het Archiefbesluit 1995 artikel 13, leden 1, 2 en 3.

Uit de Nota van toelichting tot dit artikel blijkt, dat er onderscheid gemaakt moet worden in eisen te stellen aan de archiefbewaarplaatsen enerzijds en de archiefruimten anderzijds, namelijk in verband met de waarde van de archiefbescheiden. Van de in archiefruimten bewaarde archiefbescheiden komt de grote massa na verloop van 1 tot 10 jaren voor vernietiging in aanmerking. Een minimale beveiliging en klimaatregeling zijn daarvoor voldoende. De minderheid van voor permanente bewaring in aanmerking komende stukken verdient echter zo goed mogelijke bewaarcondities in afwachting van overbrenging naar een archiefbewaarplaats. Door het verkorten van de overbrengingstermijn is de verblijfstijd van permanent te bewaren archiefbescheiden in de archiefruimte ook aanzienlijk beperkt.

De hier gegeven regeling bouwt voor archiefruimten voort op het per 1 januari 1996 vervallen Voorschrift inrichtingseisen voor nieuwe archiefruimten in Nederland (Nederlandse Staatscourant 1983, nr. 172).

Dit voorschrift, gebaseerd op artikel 25 van het Besluit algemene secretariaaangelegenheden rijksadministratie, 1980 Stb. 182, was een afgezwakte versie van het hierna te noemen Eindrapport. Het gold alleen voor de rijksdienst, maar werd door de andere overheden als leidraad gebruikt.

De regeling voor archiefbewaarplaatsen bouwt voort op het Eindrapport van de Commissie regeling archiefruimten, gepubliceerd in het Nederlands Archievenblad 86 (1982) pagina 131-172. Deze commissie was ingesteld door de Vereniging van Archivarissen in Nederland op verzoek van de Staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk, en bestond uit vertegenwoordigers van het archiefwezen, de Inspectie voor het brandweerwezen, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Centraal Laboratorium voor Onderzoek van Voorwerpen van Kunst en Wetenschap. De commissie kon voor haar werk voortbouwen op voorschriften voor archiefbewaarplaatsen vanaf 1937, die nog onder de werking van de Archiefwet 1918 waren toegepast. Het Eindrapport uit 1982 is sindsdien als leidraad gehanteerd door de Rijksgebouwendienst bij de nieuwbouw van rijksarchiefbewaarplaatsen, met hun dienst- en publieksruimten.

De provinciale archiefinspecteurs hebben eveneens in 1982 een uittreksel gemaakt voor het onderdeel archiefbewaarplaatsen, dat sindsdien regelmatig is geactualiseerd, namelijk in 1984, 1989, 1993 en laatstelijk in 1995. Dit onderdeel archiefbewaarplaatsen is door de provinciale besturen sindsdien gehanteerd als wetgeving in materiële zin respectievelijk beleidsregel bij de goedkeuring van de aan hen door de lagere overheden voorgelegde plannen tot bouw, verbouwing, inrichting en wijziging van de inrichting van archiefbewaarplaatsen op grond van de Archiefwet 1962 en de Archiefwet 1995.

De hier gegeven regeling is een gemoderniseerde vorm van de beide genoemde stukken, waarbij rekening is gehouden met de technische ontwikkelingen en de voorschriften van het Bouwbesluit, dat onder verantwoordelijkheid van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieuhygiëne tot stand is gekomen. Vergeleken met de editie 1995 van de provinciale voorschriften is de omschrijving van eisen op het gebied van betonconstructies en brandwerendheid gepreciseerd, wat in feite resulteert in een verlichting van het geheel van eisen.

De minister van VROM heeft ingestemd met deze regeling, zoals vereist in artikel 13 vierde lid van het Archiefbesluit 1995.

Vooraf kleinere gemeenten en waterschappen hebben slechts één ruimte die als archiefbewaarplaats en als archiefruimte in gebruik is; op deze is het zwaardere voorschrift betreffende archiefbewaarplaatsen van toepassing.

Voor het onderdeel archiefruimten zijn de eisen in het Archiefbesluit 1995 als volgt te preciseren.

De archiefruimte beschermt zijn inhoud door het beperken van het natuurlijk- of milieubepaald verval van archiefbescheiden zoveel als volgens de huidige technische inzichten voor een redelijke prijs mogelijk is, voor de volgende aspecten:

- 1 te hoge of te lage temperaturen en relatieve luchtvochtigheid en de schommelingen in temperaturen en relatieve luchtvochtigheid;
- 2 luchtverontreiniging;
- 3 daglicht en kunstlicht;
- 4 schadelijke dieren, micro-organismen en stof.

Voor het onderdeel archiefbewaarplaatsen zijn de eisen in het Archiefbesluit 1995 als volgt te preciseren.

De archiefbewaarplaats beschermt zijn inhoud tegen de volgende calamiteiten:

- 1 instorting van een of meer gedeelten van het gebouw, waarvan de archiefbewaarplaats deel uitmaakt;
- 2 aanrijding door voertuigen;
- 3 explosies in de onmiddellijke nabijheid, zoals omschreven in de toelichting bij artikel 7;
- 4 oorlogshandelingen en terroristische aanslagen met conventionele wapens, niet zijnde voltreffers van zware wapens, zoals omschreven in de toelichting bij artikel 7.

De archiefbewaarplaats beschermt zijn inhoud tegen brand, inbraak en wateroverlast als volgt:

- 1 brand in de aangrenzende ruimte, ook wanneer deze niet of niet tijdig door de brandweer kan worden geblust;
- 2 brandstichting en inbraak, niet door professionele criminelen ondernomen;
- 3 overstroming als gevolg van brandblussing, lekkage van waterleiding of riolering in het gebouw;
- 4 overstroming als gevolg van overvloedige neerslag, gepaard aan verstoorde waterafvoer;
- 5 overstroming als gevolg van doorbraak van de dijken van de polder waarin de archiefbewaarplaats is gelegen of te hoge waterstand in waterlopen, grenzend aan het gebied, waarin de archiefbewaarplaats is gelegen; in afwijking hiervan behoeft men geen rekening te houden met doorbraak van dijken, die op deltahogte zijn gebracht, en van dijken van rivieren en van het IJsselmeer, voor zover het berekende overstromingsrisico niet groter is dan eenmaal per 1000 jaar. Voor de wijze van berekening wordt verwezen naar de Wet op de waterkering (Stb. 1996 nr. 8).

De archiefbewaarplaats, ook bij een (kantoor) gebouw, moet bij voorkeur voor zover het de opslagcapaciteit betreft toereikend zijn voor 40 jaren, daar een archiefbewaarplaats zeer moeilijk in pandig is uit te breiden en gebouwen doorgaans veel langer in gebruik zijn dan de gebruikelijke afschrijvingstermijn van 30 jaren of minder.

De archiefbewaarplaats is uitsluitend bestemd voor de bewaring van archieven. Tegen de bewaring van documentaire verzamelingen bestaat echter geen bezwaar. De archiefbewaarplaats is niet bestemd als werkruimte voor het personeel of onderzoekers.

Overigens dienen de gebouwen, die archiefbewaarplaatsen en archiefruimten bevatten, te voldoen aan hetgeen gesteld staat betreffende kantoorgebouwen in het Bouwbesluit.

Een archiefgebouw in zijn geheel en een gebouw met archiefbewaarplaats vallen onder het Arbeidsomstandighedenbesluit, dat op 1 juli 1997 in werking is getreden.

Met betrekking tot het vaststellen van de vereiste voorzieningen welke in dit voorschrift niet zijn genoemd en waarbij op grond van genoemd besluit de aantallen tewerkgestelden van invloed zijn, moet onder het aantal tewerkgestelden mede begrepen worden het normale aantal bezoekers dat gelijktijdig gebruik maakt van de faciliteiten van bedoeld archiefgebouw en/of van die van de archiefbewaarplaats als onderdeel van een gebouw.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

De regeling maakt onderscheid tussen kantoorgebouwen waarvan een archiefruimte of archiefbewaarplaats deel uitmaakt, en archiefgebouwen, die als hoofdfunctie die van archiefbewaarplaats hebben. Het begrip compartiment is niet identiek met het begrip brandcompartiment in het Bouwbesluit. De in deze regeling vermelde NEN-normen zijn verkrijgbaar bij het Nederlands Normalisatie-instituut, Kalfjeslaan 2, postbus 5059, 2600 GB Delft.

Artikel 2

Anders dan bij archiefbewaarplaatsen (zie artikel 9 lid 2) is geen maximum gesteld aan de omvang van de archiefruimte. Dat betekent, dat in dezen alleen de bepalingen van het Bouwbesluit van toepassing zijn; thans is het maximale vloeroppervlak voor nieuwe gebouwen volgens die regeling 1.000 m²; in de toekomst mag de ruimte een maximale capaciteit hebben van 5.400 m¹, tenzij een sprinklerinstallatie wordt toegepast. ((zie voor de wijze van berekening pagina 19 van deze toelichting)).

lid 2

Voorbeelden van materialen en apparaten die schade kunnen veroorzaken zijn nitraatfilm, kopieer- en versnipperingsmachines.

Artikel 3 lid 4

Zie hiervoor de toelichting bij artikel 10

lid 5

Zie hiervoor de toelichting bij artikel 12

lid 7

Zie hiervoor de toelichting bij artikel 15

lid 10

Zie hiervoor de toelichting bij artikel 17.

Artikel 5 lid 1

Zie voor de redenen om minder strenge regels voor papier, dan die welke in de archiefbewaarplaats als omschreven in artikel 32 gelden onder Algemeen; in het algemeen zal met een soepeler regeling minder koeling en geen bevochtiging behoeven te worden toegepast. Andere materialen dan papier zijn gevoeliger voor wisselingen in de klimaatomstandigheden en wisselingen daarin en daarom moeten zij wel onder stringente condities worden bewaard; dit betreft bijvoorbeeld moeder- en masterfilms van microfilmtoepassingen.

lid 2

Zie hiervoor de toelichting bij artikel 41.

Artikel 6 lid 1

Zie hiervoor de toelichting bij artikel 29 lid 1.

lid 2

Zie hiervoor de toelichting bij artikel 24.

lid 3

De maximale hoogte houdt verband met het voorkomen van een schoorsteeneffect bij brand en met efficiënte raadpleging, waarbij het gebruik van trapjes, opstapjes e.d. wordt vermeden.

lid 4

Zie hiervoor de toelichting bij artikel 29 lid 5.

Artikel 7

De hier geformuleerde betonvoorschriften beogen de archiefbewaarplaats te beschermen tegen instorting van een hoger of lager gelegen gedeelte van het gebouw waarvan de archiefbewaarplaats deel uitmaakt (lid 7, lid 5 voorzover het plafonds betreft) en grondwater (lid 4). Bovendien maken zij het gebouw waar nodig bestand tegen aanrijdingen, en tegen oorlogshandelingen en terroristische aanslagen welke niet direct tegen het gebouw zelf zijn gericht, maar als toevalstreffers te beschouwen zijn.

Tegen treffers (penetratieaspect) is vooral de betondikte de bepalende factor (zie lid 2 en 3), tegen explosies in de onmiddellijke nabijheid zijn met name de overspanning, massa en wapening de bepalende factoren voor het incasservermogen (lid 4 en 5).

Teneinde onnodig zware constructies te vermijden is zo nauwkeurig mogelijk aangegeven, in welke situatie dikke respectievelijk sterke constructies wel en niet zijn vereist. Zulks met de bedoeling te definiëren wat redelijkerwijze in een normaal gebouw haalbaar is, zonder bunkers te bouwen (de minimale wanddikte van beton alleen zou dan 600 mm zijn). In de praktijk zal men vermoedelijk in hetzelfde gebouw een uniforme betonkwaliteit willen toepassen.

In situaties, waarin redelijkerwijs geen explosie op de betonmassa zal plaatsvinden (gevelwand in straat met aaneengesloten bebouwing en daaraan parallel lopende binnenwanden) kan het beton dus minder zwaar worden uitgevoerd; in situaties waar bij gebrek aan obstakels geen explosie op korte afstand zal optreden kan extra wapening achterwege blijven (buitenwanden van een bovenverdieping in een gesloten gevelwand, gelegen tussen aaneengesloten bebouwing, volledig vrijgelegen dak).

Voor de formuleringen is advies ingewonnen bij het ministerie van Defensie, Directie DGWT/CD/TB.

Aangenomen wordt, dat de hier beoogde bescherming tevens voldoende zal zijn tegen andere typen explosies, bijvoorbeeld tengevolge van een gaslekkage.

Artikel 8

Zie hiervoor ook artikel 19 en deze toelichting onder Algemeen.

Artikel 9 lid 1

De weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag is bepaald door de volgende overweging. In de meeste, niet-archiefruimten is de gemiddelde vuurbelasting volgens opgaven van de brandweer, onder meer terug te vinden in het Bouwbesluit: 60 minuten, en voor vele typen opslagruimtes 120 minuten. Daar de ruimten in een gebouw tijdens de levensduur ervan veelvuldig een andere dan hun oorspronkelijke bestemming krijgen, is 120 minuten als standaard-minimum voorgeschreven. De eis is hoger, als de aangrenzende ruimte van het begin af aan als opslagruimte bestemd is, bijvoorbeeld voor boeken: meestal 240 minuten, als gevolg van de hogere vuurcapaciteit. De werkelijke vuurcapaciteit gemeten in minuten/ m² is echter veel hoger. Meestal hanteert de brandweer de brandduur van 1 kg vurenhout als maat. 1 kg vurenhout komt overeen met een brandduur van 1 minuut. De vuurcapaciteit van 1 kg vurenhout komt overeen met die van 0,926 kg gestapeld papier, en die van 1 kg gestapeld papier met die van 1,08 kg vurenhout. 1 m¹ papier van A4- tot folioformaat weegt 60 kg. 1 m² vloeroppervlak bevat maximaal 11,2 m¹ archiefbescheiden van dit formaat, bij de toepassing van verrolbare archiefstellingen met een hoogte van 7 legborden. De vuurbelasting per m² bedraagt dus $11,2 \times 60 \times 0,926 = 622$ minuten. Uit praktijkervaring van de brandweer blijkt dat een scheidingsconstructie berekend op 240 minuten, mits gecontroleerd tijdens de brand, voldoende is voor het compartimenteren van de brand.

lid 2, 3 en 5

Voor de hier gegeven maximale omvang van een compartiment zonder eigen brandblussing geldt als uitgangspunt 200 m² bij een hoogte van 3 m. Deze is bekend uit de internationale literatuur. De achtergrond ervan is een overweging van risicobeperking. Internationaal wordt blijkbaar het verlies van 2 strekkende kilometers papier een aanvaardbaar risico geacht. De opbergcapaciteit van 200 m²/600 m³ is maximaal

2.237 strekkende meter (224 m³) archiefbescheiden bij toepassing van verrolbare stellingen van 7 legborden hoog, gerekend voor papier op A4- tot folioformaat, n.l. 11,2 m¹/m². De formulering is zodanig gekozen, dat ook bij kleinere archiefbewaarplaatsen of als de bouwkundige situatie dat vereist

enige soepelheid kan worden toegepast. Alleen bij de toepassing van een hoger plafond is de begrenzing scherper gesteld om de schoorsteenwerking van hogere ruimten te compenseren.

lid 7

Fotomateriaal op acetaat- en nitraatfilm verspreidt gassen die schadelijk zijn voor andere archiefbescheiden; fotomateriaal op nitraatfilm is bovendien zeer brandgevaarlijk en explosief. Voor beide typen moeten dus afzonderlijke compartimenten worden ingericht.

Artikel 10

Ramen vormen lekken ten aanzien van brandwerendheid, beveiliging, isolatie van het klimaat met kans op condensvorming, het buitensluiten van zichtbaar licht, UV- en warmtestraling.

Artikel 12 lid 1

De hier opgegeven waarden zijn die welke overeenkomen met de gangbare Europese houtsoorten, en dus ook met die van papier.

Artikel 15

Dit vereiste heeft als doel eventuele lekkages vanaf hoger gelegen verdiepingen snel te kunnen lokaliseren en zonder schade voor archiefbescheiden te kunnen herstellen. Onmiddellijk langs de wand staan immers geen archiefstellingen.

Artikel 17, lid 1

Deze vereisten dienen respectievelijk om de deur even goed bestand te maken tegen explosies en andere zijwaardse druk als de wand, om het klimaat ook bij een beperkte klimaatinstallatie zo goed mogelijk te handhaven, om te zorgen dat personen bij een gesloten deur in de ruimte kunnen verblijven en om te voorkomen dat personen worden ingesloten. Tijdens kantooruren mag een deur tussen twee compartimenten met gelijk klimaat openstaan.

Artikel 19

Vergelijk artikel 8. Zie ook deze toelichting onder Algemeen.

Artikel 21

Archiefbewaarplaatsen in een (kantoor)gebouw zijn vaak slechts bestemd om de archiefbescheiden uit het eigen gebouw op te nemen, bijvoorbeeld waterschapskantoren met een archiefbewaarplaats. In zo'n geval is een quarantaineruimte niet nodig. In archiefgebouwen is een quarantaineruimte vrijwel altijd noodzakelijk. Het ventilatievoud dient te voldoen aan de eisen van de Arbeidsomstandighedenwet. Volgens deze wet mag de continue geluidsbelasting niet meer dan 35 dBA bedragen. Verder is het noodzakelijk dat er voor het personeel voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar zijn.

De ruimte moet met een hogedrukspuit gereinigd kunnen worden, en ontsmetting moet ook mogelijk zijn. Plaatselijke afzuiging kan bereikt worden met vaste installaties of door de inzet van een stofzuiger met een absoluutfilter.

Artikel 22 lid 1 en 2

Alle andere in draagbare blustoestellen gebruikte chemicaliën veroorzaken chemische of fysische schade aan de archiefbescheiden, door hygroscopische werking of door het ontstaan in de nabijheid van de vuurhaard van sterk reactieve verbrandingsproducten. Ook toevoegingen aan water die de oppervlaktespanning verminderen zijn hygroscopisch juist na het drogen van het gebluste materiaal.

lid 3

Zie bij artikel 9, leden 2, 3 en 4 over de gevallen waarin een sprinklersysteem noodzakelijk is. Als veiligheid is ingebouwd, dat de melding hetzij in twee onafhankelijke circuits moet plaatsvinden, hetzij van

twee verschillende punten in één circuit moet komen, hetzij van hetzelfde meldpunt na circa een halve minuut moet worden herhaald (het eerste systeem is het duurste, het laatste het goedkoopst). Bij toepassing van een droge-pijp-systeem is het mogelijk na de eerste alarmmelding water in de leidingen te brengen zonder dat de koppen in werking treden. Pas bij de tweede melding treden een of meer koppen in werking. Hierdoor kan tot 60 seconden vertraging ontstaan. Elke sprinklerkop treedt pas in werking als ook het thermisch element in de kop doorsmelt. Er bestaan koppen die automatisch dichtgaan als de omgevingstemperatuur ver genoeg gedaald is. Dit is van belang omdat elke kop 100 tot 200 liter water per minuut inbrengt. Er treden zelden meer dan vijf koppen in werking, meestal niet meer dan 1 tot 3. De waterschade is na gebruik van een sprinklerinstallatie dan ook altijd minder dan na inzet van de brandweer. Kleine archiefbewaarplaatsen behoeven niet van sprinklerinstallaties te worden voorzien.

lid 4

Gasblusinstallaties als hier gedefinieerd hadden lange tijd als nadeel dat de toepassing voor mensen gevaarlijk was; dit betrof met name CO₂. Thans worden mengsels geleverd, die dit nadeel veel minder hebben, n.l. mengsels van CO₂, stikstof en edelgassen zoals argon. Halogenen en hun opvolgers ontlede in de directe nabijheid van de vuurhaard, hetgeen reactieve gassen doet ontstaan. Met watermistssystemen is nog weinig ervaring opgedaan; zij schijnen beter te functioneren bij vuurhaarden in het vlammenstadium dan bij gloeibranden (die voornamelijk bij papier verwacht mogen worden, voor zover er geen sprake is van opzettelijke brandstichting). Bij beide systemen kan bij insputting door de plotselinge druk schade ontstaan, ook kan condensvorming en bevroering op de leidingen voorkomen als gevolg van de decompressie. Verder moet er voldoende gelegenheid zijn voor het ontwijken van overdruk.

Artikel 24

Bouwdelen als deuren, brandkleppen in ventilatiekanalen en doorvoeringsmantels van elektriciteitsleidingen worden doorgaans slechts getest op een weerstand tegen een brandoverslag en branddoorslag van 120 minuten. Dit voorschrift voor een minimale afstand van 50 cm dient als minimale compensatie van het verschil tussen 120 en 240 minuten in artikel 9. Voordat een deur of andere voorziening het werkelijk begeeft, kan er branddoorslag plaatsvinden als gevolg van warmtestraling en -geleiding.

Artikel 27, 28

Plaatstalen meubilair verdient de voorkeur. Er komen geen schadelijke gassen uit vrij; deze ontwijken niet alleen uit spaan- en andere plaatmaterialen, maar ook uit houtsoorten, bijvoorbeeld eikenhout. Ook draagt plaatstaal niet bij aan de vuurbelasting; zie hiervoor de toelichting bij artikel 9. Er zijn aanwijzingen dat het gedrag van plaatstalen stellingen bij brand beter is dan dat van hout; deze zijn echter te weinig significant om het gebruik van houten stellingen te verbieden.

Bij het gebruik van kunststofmaterialen of van materialen op een uitzonderlijke wijze geproduceerd of afgewerkt moet men de nodige voorzichtigheid in acht nemen en zo nodig van de leverancier te vragen de deugdelijkheid van de te leveren materialen aan te tonen.

Artikel 29 lid 1

Deze afstanden zijn proefondervindelijk vastgesteld als minimum om een goede en gelijkmatige ventilatie te bereiken en de warmtebelasting door lichtarmaturen voor de archiefbescheiden te beperken. De looppaden zijn ook voor zwaardere personen breed genoeg. Op plaatsen waar met wagentjes gereden moet worden zal men echter bredere looppaden moeten creëren.

lid 2

Zie de toelichting bij artikel 24.

lid 5

Een plaatstalen kast is voldoende als bescherming tegen de invloed van magnetische velden van buiten af (kooi van Faraday). De kast wordt uiteraard in een archiefruimte of archiefbewaarplaats geplaatst.

Artikel 30

Bedoeld zijn bijvoorbeeld kopieerapparaten, computerapparatuur, papierversnipperaar, textiel- of andere kunstcollecties. Zie voor bepaalde typen fotomateriaal artikel 9 lid 7 en artikel 32 met toelichtingen. Ook losse klimaatapparatuur verspreidt warmte en vergt aansluiting op waterleiding en riolering, hetgeen in de bewaarplaats zoveel mogelijk moet worden vermeden. Deze mogen dan ook slechts in noodgevallen worden geplaatst.

Artikel 31

Een telefoon als communicatiemiddel is nodig om eventueel alarm te kunnen slaan. Ook beperkt telefonische communicatie zoveel mogelijk het openen en sluiten van de deuren, hetgeen het klimaat ontregelt.

Artikelen 32 en 37

Chemische en microbiologische reacties vinden boven de 18OC aanmerkelijk sneller plaats dan daaronder. De waarden zijn bij kleine bewaarplaatsen gemakkelijk realiseerbaar. In grotere archiefbewaarplaatsen (boven de 120 m²) is voor het handhaven van deze temperatuur in de vereiste graad van nauwkeurigheid verhoudingsgewijs veel energie nodig. Bij de bewaarcondities van fotografische materialen is de chemische reactiviteit van het materiaal een factor van nog groter belang. In het algemeen kan men het materiaal daarom het best zo koud mogelijk bewaren. Per 6OC lagere temperatuur verdubbelt de potentiële levensduur van het materiaal zich.

De hier gegeven voorschriften hebben wat betreft de fotomaterialen betrekking op materialen vervaardigd volgens het zogenaamde ontwikkelprocédé, dat vanaf ongeveer 1905 algemeen gangbaar is. Oudere typen fotografische materialen die bovendien archiefbescheiden zijn verhoudingsgewijs zeldzaam. Zij verschillen onderling ook sterk, zodat het ondoenlijk is voor elk van de typen algemene voorschriften te geven. Dergelijke fotomaterialen worden veelal bewaard in speciale instituten, prentenkabinetten e.d., waarop deze regeling niet van toepassing is.

Fotomateriaal op acetaatfilm moet afzonderlijk bewaard worden, evenals dat op nitraatfilm; zie hiervoor artikel 9 lid 7. Beide typen verspreiden gassen die schadelijk zijn voor andere archiefbescheiden, en nitraat is bovendien zeer brandgevaarlijk en explosief. Nitraatfilm is gebruikt voor alle fotografische toepassingen tot in het begin van de jaren 50. Kleurenfoto's en -films zijn in het algemeen zo instabiel dat deze in ieder geval beneden het vriespunt bewaard moeten worden. Het verdient uit beheersmatige overwegingen verder de voorkeur om afdrukken op papier enerzijds en materiaal op film of glas (dus ook de niet schadelijke typen) anderzijds in afzonderlijke ruimten te bewaren, en wel vanwege de verschillen in gebruik en beschikbaarstelling aan onderzoekers. Voor de fotografische materialen is advies ingewonnen bij het Nationaal Fotorestauratie-atelier.

Elektromagnetische dragers zouden vanwege de chemische stabiliteit eigenlijk kouder bewaard moeten worden dan hier aangegeven, maar een lagere temperatuur heeft als nadeel, dat de verschillende kunststof lagen van de dragers bij wisseling van temperatuur ander krimp- en uitzetgedrag vertonen, met destructieve consequenties.

Daar de chemische reactiviteit ook afhangt van de chemische kwaliteit van lucht is als compensatie voor het toestaan van hogere temperatuur een strengere norm voor luchtzuiverheid opgenomen, overeenkomend met de Adviesrichtlijn luchtkwaliteit archieven, maart 1995, Deltaplan Cultuurbehoud, door de Rijksgebouwendienst, Directie Ontwerp en Techniek.

Artikel 33

Compartimenten met een onderling verschillende ligging t.o.v. de zon en de buitenlucht vereisen een mogelijkheid tot afzonderlijke inregeling.

Artikel 35

In de vakliteratuur wordt sinds de laatste jaren een lager niveau van relatieve luchtvochtigheid bepleit, tot 40% toe. Dit hangt samen met een lagere chemische reactiviteit. Anderzijds kan de lagere waarde leiden tot uitdroging van het papier en vooral van leren banden, en daardoor ook grotere schade door het gebruik. De formulering is zo gekozen dat de oude waarden de voorkeur houden, maar jongere ontwikkelingen niet worden geblokkeerd. Het is echter nadrukkelijk niet de bedoeling dat de relatieve luchtvochtigheid met de seizoenen meeschommelt: dat zou tot hoge chemische en fysische schade leiden, onder meer doordat de oxidatie van de vezels bij schommelende luchtvochtigheid sterk wordt versneld.

Artikel 36

De hier aangegeven waarde is gelijk aan de luchtzuiverheidsklasse Delta 1 als omschreven in de Adviesrichtlijn bedoeld in de toelichting bij de artikelen 32 en 37, onderdeel 3.3.1.

Artikel 37

Daar het meten van graden van luchtverontreiniging een bijzonder kostbare zaak is (de procedure kost bijna evenveel als een filterinstallatie voor een kleine archiefbewaarpplaats) is gekozen voor een formulering die de noodzaak van dergelijk onderzoek minimaliseert. De bedoelde grens liep in 1994 ongeveer tussen de lijn Zandvoort-Venlo en Grevelingen-Rozendaal. De gegevens zijn verkrijgbaar bij het Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieuhygiëne te Bilthoven.

Tussen de genoemde lijnen moet men altijd filteren en daarbuiten alleen bij druk verkeer. Dit laatste begrip is moeilijk nader te definiëren, omdat rekening moet worden gehouden met piekbelastingen, maar ook omdat bijvoorbeeld de aanwezigheid van verkeerslichten het gehalte aan NO_x etc. aanzienlijk kan verhogen.

Dat met de plaatsing van de aanzuigopeningen rekening houdt met de windrichting en de industriële en verkeerstechnische omgeving ligt voor de hand.

Artikel 38

Elektromagnetische dragers is een verzamelnaam voor computerbanden en -schijven en audiovisuele banden. Deze zijn naar hun aard onder optimale condities als omschreven in artikel 32 onder g theoretisch circa 18 jaar houdbaar zonder kwaliteitsverlies; kopieert men eerder, dan behoeft men ook het klimaat minder nauwkeurig te regelen; bij zeer frequent kopiëren behoeft men slechts de ruime specificatie van de fabrikant (meestal tussen 2 en 30°C en 25-75% relatieve luchtvochtigheid) aan te houden.

Artikel 39

Het ventilatievoud (dus met verse buitenlucht) moet zo laag worden gesteld om de klimaat- en luchtzuiveringsinstallatie minimaal te belasten. Ook bij een kleinere archiefbewaarpplaats levert dit ventilatievoud voldoende verse lucht op om zelfs geruime tijd menselijk verblijf toe te laten.

Artikel 40

Daar archiefbescheiden zelf ook stof produceren moet men ook gerecirculeerde lucht filteren. De aangegeven waarden zijn bereikbaar door toepassing van een fijnfilter klasse EU9 volgens NEN-EN 779 of een combinatie van een filter EU8 met een elektropotential filter (niet door volledige elektrostatische filters, die O₃ produceren). Het elektropotentialfilter werkt niet bij hoge luchtvochtigheid, zodat dit alleen bij gerecirculeerde lucht kan worden toegepast. De toegelaten deeltjesgrootte impliceert dat ook de meeste schimmelsporen worden afgevangen. Regelmatige controle van de filters is noodzakelijk omdat de sporen door de filters heen nieuwe schimmeligroei kunnen veroorzaken, waardoor een heel gebouw besmet kan raken. Schimmeldoorgroei wordt niet gesignaleerd door controlelampjes.

Om de klimaatapparatuur te beschermen en de standtijd van de overige filters te verlengen, wordt algemeen ook een groffilter EU4 toegepast bij de aanzuigopening van buitenaf.

Artikel 41

Haarhygrometers zijn onbetrouwbaar.

Bijlage I

Lijst van gehanteerde normen

NEN-EN 671-1 Vaste brandblusinstallaties. Slangsystemen. Vaste slanghaspels met vormvaste slang

NEN-EN 779 Luchtfilters voor algemene ventilatie. Eisen , beproevingsmethoden, merken

NEN-EN 1364 Beproeving van de brandwerendheid van niet-dragende delen in gebouwen

NEN-EN 1365 Beproeving van de brandwerendheid van dragende delen in gebouwen

NEN 1775 Bepaling van de bijdrage tot brandvoortplanting van vloeren

NEN 2535 Brandveiligheid van gebouwen. Brandmeldinstallaties. Systeem- en kwaliteitseisen en projecteringsrichtlijnen

NEN 6065 Bepaling van de bijdrage tot brandvoortplanting van bouw materiaal (combinaties)

NEN 6066 Bepaling van de rookproductie bij brand van bouw materiaal (combinaties)

NEN 6069 Experimentele bepaling van brandwerendheid van bouwdelen

NEN 6071 Rekenkundige bepaling van de brandwerendheid van bouwdelen. Betonconstructies

NEN 6072 Rekenkundige bepaling van de brandwerendheid van bouwdelen. Staalconstructies

NEN 6073 Rekenkundige bepaling van de brandwerendheid van bouwdelen. Houtconstructies

NEN 6077 Experimentele bepaling van de brandwerendheid van ventilatiekanalen voorzien van brandkleppen

NEN 6720 Voorschriften Beton. Constructieve eisen en rekenmethoden

Afdeling: ZWC

Contactpersoon: M. Loef (tel. 023-5144655)

Categorie: overige besluiten van algemene strekking

Titel: Beleidsregels omtrent de bouw, verbouwing, inrichting en verandering van inrichting van archiefruimten en archiefbewaarplassen en omtrent de ingebruikneming van gebouwen als archiefruimte of archiefbewaarplassen

Datum: 27-04-1999

Nummer: 1999-32